

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

(۱) اطلاعات درس

نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته	شماره درس: ۱۳۶۰۱۴۷۲۰۲
دوره و رشته: کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی	
نوع ارائه درس: نظری ■ عملی ■ کارآموزی □ کارورزی □	
تعداد واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی	مدت زمان ارائه درس: ۳۴ ساعت نظری و ۳۴ ساعت عملی
سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پیش نیاز: ندارد

(۲) مدیریت درس

گروه ارائه دهنده: اپیدمیولوژی و آمار زیستی	استاد مسئول درس: دکتر پژمان باقری
رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی	ایمیل: bagheri@fums.ac.ir

(۳) اهداف کلی یادگیری درس

- آشنایی با فلسفه و مفهوم روش تحقیق
- آشنایی با الفبای تحقیق در علوم پزشکی و ضرورت انجام آن (اهداف، ضرورت و انواع) و متدولوژی تحقیق (research methodology) و مراحل انجام آن
- آشنایی با مفاهیم علمی آمار توصیفی و تحلیلی
- آشنایی با روش کاربرست مفاهیم نظری آمار و روش تحقیق در عمل
- توانایی در اجرای مستقل یک طرح تحقیقاتی

۴) محتوای آموزشی

الف) مباحث نظری (۳۴ ساعت: ۱۷ ساعت روش تحقیق، ۱۷ ساعت آمار)

ردیف	عنوان مبحث درسی	مدت آموزش (ساعت)	استاد ارائه دهنده	تعداد سوالات	تعداد سوالات (سطوح تاکسونومی)		
					سطح ۱ (یادآوری اصول و دانش نظری)	سطح ۲ (تشخیص و تفسیر مطالب)	سطح ۳ (کاربرد و حل مسئله)
۱	کلیات پژوهش و ارتباط آمار حیاتی با آن	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۲	روش انتخاب موضوع و عنوان پژوهش	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۳	روش نگارش بیان مسأله	۳	دکتر کریمی	-	-	-	-
۴	روش نگارش اهداف و فرضیات	۲	دکتر کریمی	-	-	-	-
۵	روش های جمع آوری داده ها و انواع مطالعات (کیفی و کمی)	۲	دکتر باقری	-	-	-	-
۶	مفاهیم جامعه و نمونه و روشهای تعیین حجم نمونه و نمونه گیری	۳	دکتر باقری	-	-	-	-
۷	اصول اخلاقی در پژوهش، محدودیت های اجرایی طرح و شیوه تجزیه و تحلیل داده ها	۳	دکتر باقری	-	-	-	-
۸	روش و اصول مدیریت پروژه تحقیقاتی	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۹	نحوه استفاده از نتایج پژوهش و انتشار آن	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۰	تعاریف و کاربردهای علم آمار حیاتی	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۱	شاخصهای گرایش مرکزی و پراکندگی	۳	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۲	روشهای توصیف داده های آماری (جداول و نمودارها)	۳	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۳	مفاهیم متغیرها و مقیاس های اندازه گیری	۲	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۴	برآوردهای نقطه ای و فاصله ای میانگین و نسبت ها (۱)	۲	دکتر باقری	-	-	-	-

۱۵	برآوردهای نقطه ای و فاصله ای میانگین و نسبت ها (۲)	۲	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۶	روش های آماری ۱ (همبستگی، رگرسیون، آنالیز واریانس)	۲	دکتر باقری	-	-	-	-
۱۷	روش های آماری ۲ (همبستگی، رگرسیون، آنالیز واریانس)	۲	دکتر باقری	-	-	-	-

ب) مباحث عملی (۳۴ ساعت: ۱۷ ساعت روش تحقیق، ۱۷ ساعت آمار)

ردیف	عنوان مبحث درسی	مدت آموزش (ساعت)	استاد ارائه دهنده	تعداد سوالات	تعداد سوالات (سطوح تآکسونومی)		
					سطح ۱ (یادآوری اصول و دانش نظری)	سطح ۲ (تشخیص و تفسیر مطالب)	سطح ۳ (کاربرد و حل مسئله)
۱	بیان ساختار پیش نویس طرحهای تحقیقاتی و مقایسه آن با مقالات پژوهشی و همچنین فرایند اجرایی سازی یک ایده تحقیقاتی و مراحل پذیرش و بررسی طرح	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۲	انتخاب عملی یک عنوان مناسب بر اساس روشهای استاندارد	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۳	نگارش عملی بیان مساله پژوهشی و مرور متون	۱	دکتر کریمی	-	-	-	-
۴	استراتژی های جستجو منابع الکترونیکی	۲	دکتر کریمی	-	-	-	-
۵	الگوهای رفرنس نویسی با نرم افزار endnote	۲	دکتر کریمی	-	-	-	-
۶	شیوه عملی نگارش اهداف و فرضیات یک طرح پژوهشی	۱	دکتر کریمی	-	-	-	-
۷	شیوه عملی تکمیل جدول متغیرها	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۸	شیوه عملی نگارش بخش روش کار و طراحی ساختار یک مطالعه بر اساس نوع مطالعه (کیفی و کمی)	۱	دکتر باقری	-	-	-	-
۹	شیوه های عملی روشهای صحیح و	۱	دکتر باقری	-	-	-	-

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

						علمی جمع آوری اطلاعات	
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	شیوه عملی طراحی چک لیست و ابزار	۱۰
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	شیوه عملی تعیین جامعه آماری و پژوهش و روشهای نمونه گیری	۱۱
-	-	-	-	دکتر باقری	۷	شیوه عملی تعیین حجم نمونه (آمار)	۱۲
-	-	-	-	دکتر باقری	۱۰	کاربرد انواع آزمونهای آماری در تجزیه و تحلیل نتایج و کار با SPSS (آمار)	۱۳
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	تعیین ملاحظات اخلاقی و محدودیتهای طرح و راهکارهای رفع آنها	۱۴
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	شیوه تخمین تجهیزات و مواد و نیروی انسانی مورد نیاز برای تحقیق و رسم جدول گانت	۱۵
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	راهکارهای استفاده از نتایج پروژه و نظارت بر مراحل اجرایی آن (research utilization)	۱۶
-	-	-	-	دکتر باقری	۱	نقد و بررسی یک مقاله	۱۷

(۵) راهبردهای آموزشی

- دانشجو محوری (عمده)
- استاد محوری (جزئی)

(۶) روش های یاددهی

- سخنرانی و استفاده از وسایل کمک آموزشی
- طرح مسأله در گروههای آموزشی کوچک
- استفاده از روشهای فعال و نوین تدریس از قبیل Blended Learning, Self-Directed Learning

(۷) مسئولیت های دانشجو (روش های یادگیری)

- دانشجو بایستی مباحث تئوری ارائه شده در هر جلسه را به دقت گوش داده و ثبت نماید.
- دانشجو بایستی در مباحثات کلاسی مشارکت فعال داشته باشد.
- در صورت درخواست استاد، کنفرانس هایی را در زمینه مباحث درسی ارائه دهد.

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

- مقررات آموزشی و نیز انضباطی از جمله حضور منظم در جلسات را رعایت نماید.
- پروپوزال تکمیل شده خود را در مورد عنوان انتخاب شده در پایان دوره ارائه دهد.
- دانشجو بایستی به مطالب جلسات گذشته تسلط داشته باشد.

۸) رسانه ها و وسائل آموزشی مورد نیاز

- سیستم کامپیوتر - وایت بورد - نرم افزار powerpoint - نرم افزارهای آموزش مجازی (adobe connect) - ویدئوپروژکتور

۹) میزان مشارکت اساتید (%)

- دکتر باقری (۷۰٪) + دکتر کریمی (۳۰٪)

۱۰) منابع اصلی درس

- روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر کاظم محمد، آخرین ویرایش.
- Nursing research: method, critical appraisal, utilization, Wood GT, Haber J.
- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری.
- حجتی حمید، شریف نیا سید حمید، روش تحقیق و آمار در پرستاری (همراه با اصول نقد و مقاله نویسی و آموزش مقدماتی نرم افزار SPSS) چاپ: اول/ ۱۳۹۳.
- ملک افضلی حسین، مجدزاده سیدرضا، فتوحی اکبر و توکلی سامان، روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، آخرین چاپ.

۱۱) روش های ارزیابی

- رعایت نظم و انضباط در حضور در کلاس و مشارکت فعال در مباحث درسی (۱۰٪) = ۲ نمره
- ارائه و انجام پروپوزال پژوهشی (۵۰٪) = ۱۰ نمره
- آزمون میان ترم و کوئیز = ۲ نمره
- آزمون پایان ترم = ۶ نمره

۱۲) نحوه محاسبه نمره کل

- نمره از ۲۰

۱۳) مقررات درس

- حداقل نمره قبولی ۱۲ از ۲۰ نمره
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس ۴ جلسه از ۱۷ جلسه در بخش نظری و ۲ جلسه از ۱۷ جلسه در بخش عملی. بر اساس آئین نامه آموزشی دانشجو حق غیبت غیرموجه را ندارد.

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

- دانشجو در کلاس ماشین حساب همراه داشته باشد و در گروه‌ها مشارکت فعال نماید.
- همراه داشتن گوشی موبایل به هر نحو در جلسه امتحان ممنوع می‌باشد.
- به منظور رعایت نظم و انضباط، حضور و غیاب دانشجویان در ۱۵ دقیقه ابتدایی کلاس انجام خواهد شد و بدیهی است دانشجویانی که بعد از این زمان وارد کلاس می‌شوند می‌توانند در کلاس حضور داشته باشند اما غیبت آنها زده خواهد شد.

(۱۴) توضیحات ضروری

- شناسنامه درس در ابتدای نیمسال تحصیلی تهیه و اطلاع رسانی می‌گردد. در صورت بروز مسائل پیش بینی نشده، استاد مسئول درس می‌تواند با هماهنگی دفتر توسعه آموزش (EDO) دانشکده تغییرات ضروری را در برنامه ایجاد نماید.
- ارزشیابی نهایی بر اساس ترکیبی از ارائه‌های کلاسی گروهی در گروه‌های کوچک و نگارش پروپوزال، نمره میان ترم و پایان ترم انجام می‌شود. نمره ارائه گروهی و پروپوزال، میان ترم و پایان ترم هر کدام بخشی از نمره نهایی دانشجو را تشکیل می‌دهند و از دست دادن نمره در هر یک از این سه ارزشیابی، به معنی از دست دادن نمره نهایی خواهد بود.